

TEATAJA

Haaslava valla infoleht

Nr 6 (109) juuni 2003

Õnnitleme Võidupüha 84. aastapäeval!

Avo Samariütel
Vallavolikogu esimees

Jüri Raudseping
Vallavanem

Haaslava valla heakorrastatud kodud

Soovist arendada meie lipukultuuri on peaministrid loovutanud neljal aastal tuhat lipumasti viimast aastat kaunimatele kodudele. Üritus on ellu kutsutud selleks, et paljudes heakorrastatud kodudes oleks lipumast, kus iga päev lehviks rahvusvärvides lipuviir.

Kaunis on vaid puhas ja korrastatud asustusega vald, kus hoitakse au sees lipukultuuri ja kus inimesed tunnevad saavutatust rõõmu. Kena kodu ei looda võrdluse või võistluse pärast- kodu looja paneb sinna oma soovid, oskused, hoole ja armastuse. Kodu on pererahvale iseolemise paik, kus saab ammutada energiat ja hingele kosutust. Haaslava vallas on palju heakorrastatud kodusid ja sotsiaalobjekte.

Tänavu aastal tunnustab peaminister kauni koduümbruse rajamise eest nelja peret: Sirje ja

Aare Roosaar (Uniküla), Asta ja Ilmar Kuusmann (Kurepalu küla), Ülo Pedel (Ignase küla), Marta ja Jaan Annamaa (Koke küla). Tunnustuse on pälvinud ka Sillaotsa Põhikool.

Pererahvas on püüdnud igal võimalikul juhul koduümbruse loodust säilitada ja kogu rajatud haljastus on rahulik, looduslähedane ja samas igal aastaajal värviküllane ning nauditav. Igal pool on tunda pererahva loodusearmastust ja tohutut tööd.

Soovime jätkuvat järjepidevust saavutatatu hoidmisel ja tööindu parema ning kaunima elukeskkonna loomisel.

Head tervist Teile kõigile, edu ning ilumeelt oma koduümbruse korrastamisel.

Maie Otsa

Tervishoiu-, kultuuri- ja sotsiaalosakonna juhataja

Haaslava valla kultuuri- ja spordiüritused

23. juunil	Jaanipäeva tähistamine Kurepalu lauluväljakul	kell 20.00
27. juunil	Vallavanema vastuvõtt kõikidele koolilõpetajatele Priiuse Seltsimajas	kell 18.00
29. juunil	Pensionäride ühenduse Kuldlõng suvepidu Kurepalu lauluväljakul, vihma korral Priiuse Seltsimajas	kell 12.00

Informatsioon

Pressitakse õunamahla, ka suures koguses. 056 670 241, 056 913 596

Lastekaitsepäev lasteaed "Kukupai" mängumaal

Pühapäeval, 1. juunil toimus traditsiooniline Lastekaitsepäeva tähistamine lasteaia "Kukupai" mängumaal. Hommikune tusane ja pilvine ilm muutus laste laulude, tantsude ja mängude saatel imeilusaks päikesepaisteliseks päevaks. Lastekaitsepäeval osales palju lapsi ja ka lapsevanemaid. Esinesid Sillaotsa Põhikooli tantsutüdrukud Annika Tõnuristi juhendamisel. Kogu ürituse vältel lõbustas lapsi kloun. Üheskoos mängiti mängu, lauldi laule ja võistlustesse kaasati ka kohalviibinud lapsevanemaid.

Lastekaitseliidu esindaja Triin Edovald tänas kõiki joonistusvõistluse "Minu kodu" osavõtjaid ja autasustas tublisid joonistajaid ning üritusel aktiivseid kaasalööjaid särkide, mänguasjade, kommide ja kriitidega.

Sireeni huilgamisel ja vilkurite saatel sõitis kohale politseiauto. Valla konstaabel Harras Tiisler tutvustas lastele politseitööd ja -tehnikat.

Lastekaitsepäev lõppes ühisjoonistusega suurel poognal, mille teema oli "Mis mulle sellel päeval kõige rohkem meeldis?".

Lapsi kostitasid sponsorid limonaadi ja kommidega.

Lastekaitsepäeva üritust toetasid: Lastekaitseliit, OÜ "Männiku Piim", Kommivabrik "Kalev" ja Külmoone. Suur tänu sponsoritele, kes aitasid kaasa ürituse õnnestumisele.

Maie Otsa
Tervishoiu-, kultuuri- ja
sotsiaalosakonna juhataja

Õnnitleme juulikuus sündinuid

2	Kusta Adamson Ellen-Maie Tikk Auleid Raig	1923 1934 1935	Uniküla Igevere Koke
3	Hilda Silakova	1927	Roiu
6	Jüri Nuka	1940	Mõra
9	Reino Talbonen Helju Paulson	1925 1934	Ignase Aardla
10	Viive Oidsalu	1939	Alaküla
12	Viivi Rebane	1938	Kitseküla
13	Helgi Tralla	1936	Kurepalu
16	Johannes Tsakko	1931	Roiu
17	Maie Kajalaid	1935	Igevere
19	Vladimir Pannik Tiiu Raidla Ilme Manglus	1934 1939 1942	Roiu Mõra Uniküla

20	Hilja Stümper	1926	Igevere
24	Linda Mällo	1929	Paluküla
26	Aime Saag	1935	Lange
27	Lydia Viilup David Kuruk	1928 1933	Päkste Aadami
28	Valentina Gerassimova Maimu Parts Heldi Kajastu Maie Koidu	1928 1932 1939 1940	Roiu Roiu Aardla Uniküla
30	Hilda Liiv	1918	Päkste

Palju õnne!

Valla heakorranädalast

Tänavune heakorranädal näitas, et meie valla rahvas on ikka oma kodukandi ja majaümbruse korrashoiust väga huvitatud. Vallamaja kantseleist väljastati prügitalonge 130 tonni ulatuses, mille alusel Aardla prügilasse ladustati 108 tonni olmejäätmeid, mille eest vald tasus 10734 krooni. Aardla küla keskus ja Roiu alevikus paigaldatud lahtised prügikonteinerid täitusid üleöö ning elanike soovil tellisime tühjenusäraveo ning pikendasime konteinerite rendiaega. Maksumaksja raha kulus selleks 3304 krooni. Ignase küla Villemi ebasesaduslikult rajatud prügila likvideerimistöde teostamiseks kulus 7080 krooni. Ohtlike jäätmete kogumisaktsioon oli plaanis ja toimus 27 aprillil. Kuna valla Teataja aga hilines trükkimisega ning jõudis postkastidesse alles 25 ja 26 aprillil, tekkis oht, et aktsioon kukub läbi. Aga võta näpust- rehve, külmikuid, televiisoreid, värvijääke ja

muid keskkonnaohtlikke jäätmeid sai kogutud veoauto koorma jagu ja järelkäruki takkaotsa. Kokku maksis see kogumisaktsioon 9445 krooni, millest ligikaudu 60% tasub Keskkonnainvesteeringute Keskus. Lisaks sellele veeti valla kulul laste liivakastidesse ning Roiu ujumiskohta liiva.

Eraldi vajavad märkimist ja tänu meie Sillaotsa kooli õpilased ning õpetajad, kelle tubli töö tulemusena said puhtaks ligikaudu 40 kilomeetrit valla teeääri. Õpilaste endi poolt valitud töötasu- bowlingu klubi külastamine- tasus samuti vald.

Täname kõiki osalejaid ning loodame, et meie koostöös valla ilme ikka järk järgult paraneb.

Valeri Rudakov
Majaabi direktor

Hüvasti lasteaed

Lapsepõlv on lahe aeg
ära maga seda maha-
vanemaks saad kogu aeg
niigi, tahad või ei taha.

Lasteaed "Kukupai" saatis ühel kaunil õhtul 30. mail kooliteele oma järjekordsed lõpetajad, see oli lasteaia neljakümne neljas lend. Mänguasjad pandi kappi ja sõpradele öeldi parimad soovid. Need kaks tüdrukut ja kolm poissi astuvad uude elamisetappi, jääb nendeta lasteaia mõnus mänguhuov. Kuid lasteaed ei saa olla ilma väikeste mürakarudeta, siin on neile müramiseks antud luba ja mängimiseks on meil avar mängutuba. Peale suvepuhkust 4. augustist on taas lasteaia ukсед avatud. Ilusat suve!

Lõpetajad: Martina Telgmaa
Annabel Tubli-Müür
Rando Rannik
Endo-Raivo Aasna
Martin Skatškov

Soovime edu kooliteel!

Anne Lössenko
Lasteaia juhataja

Sündmusi Sillaotsa koolist

Kooliaasta lõpul poeb südamesse veider tunne. See on õnne ja rahuldustunne, et läbi murede ja rõõmude oleme jälle kord finišisse jõudnud ja ees ootavad kauaoodatud suvi ning vabadus. Ja samal õnnehetkel on ka kurb. Kurb on vaadata rõõmsalt sädistavaid kodu poole jooksvaid lapsi teades, et enamikku neist näeb uuesti alles septembris. Ja veel kurvem on mõeldes, et mõned neist ei tulegi meie kooli tagasi, isegi mitte septembris. Kuuel õpilasel saab üks eluetapp – põhikool – läbi ning ees ootavad uued ja tundmatud rajad. Uus ja tundmatu ootab ees ka neid õpilasi, kes olude sunnil või omal tahtel jätkavad oma kooliteed mujal.

Kooli lõpp oli nagu ikka kiire ja pingeline ning samas põnev ja vaheldusrikas. Eksamitele, arvestuslikele töödele ja hinnete parandamisele töid vaheldust mitmesugused väljasõidud. Toimus valla teeääri koristamas käinud õpilaste preemiareis Tartusse bowlinguklubisse, preemiareisi Võrru said klassidevahelise punktivõistluse võitjad, 6. klassi õpilased, ning toimusid ka klassijuhatajate organiseeritud matkad ning ekskursioonid. Maikuuks käisime ka terve kooliga ühismatkal Vooremäel, millest kirjutab käesolevas lehes lähemalt Eleri Helimets.

Mai lõpus selgitasime viie vooru põhjal välja ka ta tiitli Sillaotsa Rammumees 2003 kandjad. Kuni 40 kg poiste seas saavutas rammumehe tiitli Aigo Pikk 5. klassist, kuni 50 kg poiste seas tuli rammumeheks Veiko Kõiv 6. klassist ning 60 ja enam kg poiste seas Andres Talbonen 8. klassist.

Tutipäev ja kooliaasta lõpuaktus on peetud. 20. juunil kell 14.00 jätvavad Sillaotsa kooliga hüvasti ka 9. klassi lõpetajad.

Õppeaasta jõudis lõpusirgele

*Kui oleme väikesed, tahame olla suured.
Kui oleme suured, tahame olla väikesed. (O. Saar)*

Suvi läheb teadagi, lennates, kuid sügisel algab uus ring. Uus aastaring meie koolipuul. Kuni elab kool, elab ka küla.

Tiina Karu
Huvijuht

Oli tore matk

Meie matk algas rivistumisega. Õpetaja Kaja rääkis, mis metsas juhtuma hakkab. Me kõndisime koolimaja juurest Vooremäele. Siis suundusime lõkkeplatsile, kuhu pärast lõke tehti. Meile anti matkakaart, mille järgi me minema pidime. Kahe klassiga jalutasime metsa sisse. Seal vaatasime matkakaarti, kuhu me minema pidime ning suundusime otse edasi. Me märkasime metsas kuklaste pesa, mis oli üpris väike, kuid kuklased tegutsesid hoolega. Kõndimise ajal kuulasin ka ilusat laulu. Arvake ära, kes need lauljad olid! Loomulikult olid need linnukesed. Mõne aja pärast jõudsimegi sihtpunkti. Seal oli imekaunis vaatepilt. Nimelt olime jõudnud liivakarjääri juurde. Seal oli hunnikute kaupa liiva.

Kõik olid juba väsinud. Natuke puhkasime, et tagasi minnes ei oleks kõik nii tõntsi sammuga. Tagasi läksime lühemat teed. Mina korjasin ka piibelehti, mis varsti lahti lähevad. Jõudsimegi lõkkeplatsile, seal püstitati lõke, kus kõik oma vorstikesi küpsetasid. Sellega lõppeski meie matk. Igatahes mulle meeldis see matk väga.

Eleri Helimets
2. klass

Kordumatu, arvutute lootustega on iga kevad. Kõikide kevadete ettevalmistamine algab sügisel. Sügisel seadsime endile eesmärgid uueks õppeaastaks ning nüüd on aeg

kokkuvõtteid teha. Kas olime tublid? Andsime endast parima? Kas ootused õigustasid end?

Möödunud õppeaasta oli Sillaotsa koolis päris huvitav ja edukaski. Kooli 114 õpilasest 19 lõpetasid klassi kiituskirjaga. 17 õpilast jäi pikendatud õppetööle ning 4 klassikursust kordama. Kui rääkida klasside aasta keskmistest hinnetest, siis kõige kõrgemad on need 1. ja 2. klassis – 4,7. Rahule võib jääda ka 3. klassiga – keskmine hinne 4,4 ja 5. klassiga - 4,1. Vaid kaks klassi ei küündinud 3,5ni, teised ületasid selle piiri. Võrreldes eelmise aastaga, ei ole suuri erinevusi.

Alati saab ja peabki paremini tegema. Tahtejõud ja püüdlused aitavad jõuda sihini. Ja siht ei peagi alati sirge olema. Suvepuhkus on aeg jõuvarude täiendamiseks. Päike annab rõõmu, energiat, mis uueks õppeaastaks igati ära kulub.

Kallid õpilased, puhake, nautige suve ja ärge unustage õpitut, pidage meeles käitumisnorme ning tulge sügisel jälle teotahelistena oma eesmäärke meie koolis ellu viima.

Lugupeetud lapsevanemad, leidke ka suvel aega oma lapse tarbeks ja ühissetevõtmisteks. Koguge uusi muljeid ja mõtteid, et sügisel olla avatud ja valmis järjekordseks õppeaastaks ning koostööks oma lapse kooliga.

Kallid õpetajad, kosuge, taastuge ja tundke rõõmu suvest. Ärge unustage, et suvi möödub imekiirelt ning peagi algab taas sügis.

Kallid lõpetajad - üheksandikud, kaugenemas on kaunis lapsepõlvemaa. Olete jõudnud oma elu esimese suurema valikuni. Tehke õiged otsused, saatku Te tegusid edu ja õnn. Tuult tiibadesse!

Ilvi Suislepp
Õppealajuhataja

Avaldan KIITUST hea ja väga hea õppeedukuse ning hea ja eeskujuliku käitumise eest 4. õppeveerandil järgmistele õpilastele:

1. klass: Rasmus Annok, Meriliis Evert, Marta Kõbas, Henrik Lepson, Gertrud Pleksner, Roland Reinvald, Karola Siimsalu, Timo Tori;

2. klass: Ailika Aben, Eleri Helimets, Kätlin Juss, Lauri Kiissel, Gabriel Lukas, Merilin Laur, Merili Rudakov, Reili Saar, Kristjan Skatškov;

3. klass: Aliis Aben, Teilika Anijärv, Merlin Grosberg, Eigo Helimets, Kristin Klaus, Jorma Kõõra, Mihkel Manglus, Jaanika Meinhard, Gert Skatškov;

4. klass: Eva Häidov, Taavi Mals, Gerli Manglus, Valdur Mironov, Denis Pappel, Karl Pleksner, Triin Tõnurist;

5. klass: Kait Arujõe, Liis Järvemäe, Maario Lõuna;

6. klass: Angela Aadusoo, Johanna Annamaa, Katriona Lõssenko, Kaire Roosimäe;

7. klass: Arnika Aadusoo, Katre Kõõra, Jane Meinhard, Sigrid Nukk;

8. klass: Airika Pikk, Signe Zujeva;

9. klass: Artjom Jurov, Tõnu Mandel.

Ilvi Suislepp
Direktori kohusetäitja

Sillaotsa Põhikooli õppenõukogu nr 10, 02.06.2003 otsusega anda kiituskiri hea õppimise eest järgmistele õpilastele:

Rasmus Annok, Marta Kõbas, Henrik Lepson, Gertrud Pleksner, Roland Reinvald, Karola Siimsalu, Timo Tori, Ailika Aben, Eleri Helimets, Gabriel Lukas, Merili Rudakov, Reili Saar, Aliis Aben, Kristin Klaus, Mihkel Manglus, Gert Skatškov, Taavi Mals, Gerli Manglus, Triin Tõnurist.

Ilvi Suislepp
Direktori kohusetäitja

Sillaotsa Põhikooli hoolekogu küsitlustulemused

Mai lõpus viis Sillaotsa Põhikooli hoolekogu läbi küsitluse lastevanemate seas, et välja selgitada, kuidas rahul on koolis käivate laste vanemad kooli tegevusega. Küsitluslehti väljastati 79, millest tagastati 62 (tagastusprotsent 78). Täna hoolekogu nimel kõiki, kes küsitlusele vastasid. Eriti hea meel on sellest, et neid, keda tänane ja homme koolielu külmaks ei jäta, on palju.

Millised on siis lastevanemate arvates kooli tugevad ja nõrgad küljed. Tugevaks küljeks peeti seda, et klass ning kool on väike (34% vastanutest) - õpetajatel on rohkem aega lastega tegeleda, lastel ei teki stressi jms. Samuti nimetati tugevate külgedena kooli head asukohta, hubasust ning häid, toredaid õpetajaid. Nõrgimate külgedena nimetati võimla puudumist (42%) ning õpetajate sagedat vahetumist (35%). Nõrkade külgedena nimetati veel klassimööbli ning -ruumide kehva seisukorda, huvialaringide tegevust ja üldist korda koolis (õpikeskkonda). Küsimusele, mida oleks lapsele vaja, mida kool praegu ei suuda pakkuda, vastati kõige rohkem, et koolil oleks tarvis juurde arvuteid ning et kooli poolt võiks lastele anda kasutamiseks suuski.

Hoolekogu koosolekul on nii mõnigi eelnimetatud probleem ka varem kajastamist leidnud ning kooli ja valla juhtkonna poolt nende probleemide lahendamiseks tegelema hakatud. Haaslava valla 2003. a eelarves kooliremondiks ette

nähtud 500 000 krooni peaks tunduvalt parandama kooliruumide- ja mööbli seisukorda. Nii nagu vallavolikogu eelarvekomisjonil ja kooli juhtkonnal on ka hoolekogu esmaseks prioriteediks kooliremondi osas arvutiklassi uuendamine, millele järgnevad füüsika-keemiaklassi kaasajastamine ning I klassi õpperuumi remont. Hoolekogu 14. aprilli koosolekul otsustati heaks kiita koolile 10 suusakomplekti ostmise - s.t plaanib kool endale teatud hulga suuskade muretsemist, et leevendada suusapuudusest tingitud probleeme.

Nõrgima küljena nimetatud võimla puudumise küsimusega plaanib hoolekogu lähiajal tegeleda, esitades arupärimise kooli juhtkonnale, mida on vastavalt kooli arengukavale võimla saamiseks tehtud. Hoolekogu 05. juuni koosolekul tõi vallavanema kohusetäitja pr Maie Otsa välja selle, et Sillaotsa kooli võimlaehitus on Riiklike Investeeringute Programmi (RIP) raames Tartu Maakonnas kolmandal kohal.

Küsitluse üks osa koosnes valikvastustest, milles paluti vastata võimalikult täpselt esitatud väidetele (punktide arvestus 1 - 4). Vastuste analüüs toimus kahes grupis: 1. - 3. klass (noorem aste) ning 4. - 9. klass (vanem aste).

Mõlemas grupis peeti halvaks kooli õpperuumide ning õppevahendite seisukorda (keskmine 2,14 nooremas

astmes; keskmine 2,28 vanemas astmes). Nooremas astmes peeti heaks koolis valitsevat töökeskkonda (2,96), vanemas astmes vastupidiselt halvaks (2,47). Mõlemas grupis ei nõustunud väitega, et kool on turvaline ning et seal ei esine õpilaste kiusamist (2,10; 2,08). Samas ei peetud koolivägivalda Sillaotsa koolis probleemiks.

Nii nooremas kui ka vanemas astmes peeti aineõpetajate ja kodu kontakte ebapiisavateks (2,74; 2,17). Samas peeti suurepäraseks lapse ja tema klassijuhataja vahelist suhet (3,65; 3,39). Nooremas astmes peeti kasulikuks klassi ja kooli lastevanemate koosolekuid (3,48) ning suureks tunnustati lastevanemate huvi õpilaspäevikute osas (3,57).

Nooremas astmes vastanute arvates meeldib lastele koolis käia (3,42), vanema astme vastav näitaja on natukene väiksem (3,05). Üldist läbisaamist klassikaaslastega peeti heaks (3,21; 3,42). Samas ei nõustunud väitega, et lapse asjad säilivad tervete ja puutumatusena (2,79; 2,83).

Mõlemad grupid ei olnud rahul õppetunni ajal klassis valitseva korra ning meeleoluga (2,70; 2,20) ja lisaõppe kättesaadavusega (2,48; 2,38). Samuti ei oldud rahul huviringide tööga, pidades seda ebapiisavaks (2,29; 2,34). Mõlemad grupid hindasid piisavaks koduste ülesannete hulka

(3,42; 3,11). Õpetajate tööd hinnati heaks: * õpetajad teevad tööd südamega ja kohusetruult (3,33; 3,03);* õpetajad on nõudlikud õppetöös (3,08; 3,03).

Milline on lastevanemate arvates õppeainete õpetamise tase koolis? Nooremas astmes peeti kõige paremaks matemaatika (3,70) ning emakeele (3,63) õpetamise taset. Järgnevad muusika (3,58) ning kunst (3,57). Halbadeks peeti kehalise kasvatuse (2,83) ning võõrkeelte õpetamise taset (vene keel 3,14; inglise keel 3,00). Vanemas astmes peeti kõige paremaks tööõpetuse (3,72) ning muusika õpetamise (3,56) taset. Heaks peeti ka matemaatika (3,54), kunsti (3,54) ja emakeele (3,53) õpetamise taset. Ei oldud rahul vene keele (2,41) ja inglise keele (2,69) õpetamise tasemega.

Hoolekogu 05. juuni koosolekul analüüsiti küsitlustulemusi ning otsiti vastuseid välja toodud probleemidele. Hoolekogu järgnevate aastate töö saabki olema esitatud probleemide lahenduste otsimine. Loodan, et küsitlustulemustest on õppust võtta kõigil, ennekõike aga koolijuhtidel ning õpetajatel.

Peeter Suislepp
Sillaotsa Põhikooli hoolekogu esimees

SAPARDi toel saab ettevõtja kaevu või tee

Eelmise aasta põuane suvi jättis paljud kaevud kuivaks. Uue kaevu rajamine on aga suhteliselt kulukas ettevõtmine. Siin tuleb ettevõtjatele appi SAPARDi programm, mis toetab investeringuid infrastruktuuri - näiteks uue kaevu rajamist või eratee korda tegemist.

SAPARDi toetus on investeringutoetus, millest 75% tuleb Euroopa Liidu ja 25% Eesti eelarvest. SAPARDi infrastruktuuri investeringutoetuse ehk meetme 4 taotluste vastuvõtt algab 2. juunil ja kestab 26. septembrini.

Infrastruktuuri investeringutoetuse osas on tänava tehtud mitmeid muudatusi. Kui siiani sai seda toetust investeringuteks külladesse, siis nüüdsest saavad toetust ka need ettevõtjad (füüsilisest isikust ettevõtja või äriühing), kelle planeeritav investering (näiteks kaev) tuleb alevikku või alevisse.

Infrastruktuuri investeringutoetusega toetatakse:

1. elektrivõrguga liitumistasu ja elektriseadmete ostmist,
2. erateede ehitamist ja rekonstrueerimist (kaasa arvatud sillad ja truubid),
3. veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemi (sealhulgas ühiskanalisatsiooniga ühinemine) ehitamiseks või rekonstrueerimiseks ning reovete puhastusseadmete ostmiseks ja/või ehitamiseks. Siit saab toetust ka salv- ja puurkaevude ehitamiseks.
4. telekommunikatsioonisüsteemide (sealhulgas telefoni- ja andmesidevõrku ühendamine) ehitamiseks ja rekonstrueerimiseks. Toetus laieneb ka telefonivõrgu ja internetiga liitumise liitumistasudele.

SAPARDi toetust võib saada kuni 50% investeringu käibemaksuta maksumusest. Tänavuseks muudatuseks on see, et elektrivarustusvõrkude, juurdepääsuteede ja telekommunikatsiooni investeringute korral, mis ei võimalda olulist tulu saada ja mille puhul on investeringuobjekt vajalik ka teistele maapiirkonnas asuvatele isikutele, võib toetust saada kõrgendatud määra ulatuses ehk kuni 75% investeringuobjekti maksumusest. Käibemaks kogu investeringult tuleb tasuda toetuse saajal endal.

Ettevõtja võib lasta SAPARDi taotluse ja äriplaani koostada vastava koolituse läbinud nõustajal ja toetusena pool taotluse koostamiseks makstud summast tagasi saada. Maksimaalne toetus ühe ettevõtja kohta on kuni 782 330 krooni aastas.

SAPARD toetab ka põllumajandustootmise (meede 1) ja maapiirkonnas alternatiivse majandustegevuse arendamise (meede 3) investeringuid. Toetuste kohta saab rohkem infot Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti ehk PRIA piirkondlikest büroodest (mis on igas maakonnas) või internetileheküljelt www.pria.ee.

Heli Raamets
PRIA pressinõunik

PRIA Tartu büroo
Kooli 13
tel. 421562

KODUKANDILOOD LXXIV

lehekülgi Haaslava valla ajaloost

VALLAVANEMAD HAASLAVAL

2003.a. 2 juunil astus ametisse uus Haaslava vallavanem Jüri Raudseping. Senine vallavanem Koit Prants

asus rahvaasemikuna tööle Riigikogus. Vaatame siinkohal, kes on olnud Haaslava vallavanemad varematal aegadel ja loeme selle ametiga seonduvaid lugusid.

1878 - 1887.a. oli vallavanem Jüri Luha, 1887 - 1894.a. Juhan Link, 1894 - 1897.a. Mihkel Ratasepp, 1897 - 1900.a. Johan Hansen, 1900 - 1903.a. Jaan Link, 1903 - 1905.a. Jaan Hilja, 1905 - 1908.a. uuesti Jaan Link, 1908 - 1911.a. Juhan Otsa, 1911 - 1914.a. Eduard Põderson ja 1914 - 1917.a. Jaan Zoobel

Esimene vabadel valimistel valitud Haaslava vallavanem oli Karl Rattasepp, kes oli ametis 1917.a. 8 september -1918.a. 7 veebruar. Siis oli vallas paar nädalat võim Tööraha Täidesaatva komitee käes. 1918.a. 25 veebruar kuni märtsi keskpaik oli uuesti ametis vallavanem Karl Rattasepp. 1918.a. märts kuni november, saksa okupatsiooni ajal, oli vallavanem Jaan Ango. 1918.a. 25 november kuni 21 detsember oli taas ametis Karl Rattasepp. 1918.a. 21 detsember - 1919.a. 14 jaanuar, vabadussõja ajal, kui Tartumaa oli punaste võimumeeste käes, oli vallas võimul Tööraha Saadikute Nõukogu. 1919.a. 15 jaanuar - 30 september oli jälle ametis Karl Rattasepp. Seega jõudis Karl Rattasepp kahe aasta jooksul 4 korda ametisse astuda ja 3 korda tagandatud olla.

1919.a. 30 september -1921.a. 14 juuni oli vallavanem Jaan Koort. 1921.a. 14 juuni - 1924.a. jaanuar oli vallavanem Arved Koppel, kes aga oma „kohustuste mittetäitmise“ tõttu ametist tagandati. Tegelikult oli tagandamise põhjused poliitilist laadi, Arved Koppel oli asunik, volikogus oli aga jäme ots sotsialistide käes. 1925.a. jaanuar - 1925.a. jaanuar oli vallavanema kohusetäitja, abivallavanem Alfred Toom. Uut vallavanemat ei õnnestunud sellepärast valida, et 16 volikogu liikme häälled jagunesid kogu aeg 8 : 8 ja seega ei saanud ükski kandidaat häälteenamust. 1925.a. jaanuar -1927.a. 8 aprill oli vallavanem sotsialist Eduard Palla, kes ka ametist tagandati. Oponentid avastasid, et vallamaja kütteks puud hankides oli vallavanem eelistanud oma tuttavaid ja iseennast. Järgnes kaebus Tartu maavalitsusele ja Eduard Palla tagandati ametist. 1925.a. 25 mail vallavanema valimistel lagunes volikogu koguni kolmeks. Asunike kandidaat oli Arved Koppel ja põllumeestel Juhan Põdersoo. Kuna sotsialistid tundsid ennast E. Palla tagandamise pärast puudutatud olevat, ei tulnud nad üldse valimistele. Kui nüüd Juhan Põdersoo ennast ise tagandas, siis lahkusid ka põllumeeste saadikud koosolekult. Nii valitigi asunike häältega vallavanemaks Arved Koppel, kes oli ametis 1930.a. aprillini. 1930.a. - 1934.a. oli väikese vahega, vallavanem Jaan Ango. 1931.a. aprill - 1932.a. jaanuar oli ta ametist tagandatud. Asi läks riigikohtuni välja ja alles seal said vallavanema õigused taastatud. Vallavanema kohuseid täitis sel ajal abivallavanem Eduard Sepp. 1934-1939.a. oli vallavanem Johan Ivane. 1939.a. märtsis, valdade reformi käigus ühendati Haaslava ja Vana Kuuste vallad Kuuste vallaks. 1939.a. 4 märtsil määras siseminister vallaseaduse põhjal, kuni vallavolikogude järjekordsete valimisteni Kuuste vallavanemaks Haaslava Juhani talu peremehe Veigo Otsa. 1939.a. oktoober kuni 1940.a. august oli vallavanem August Pastel, kes oli viimane vabalt valitud vallavanem enne meie maa ja riigi anastamist. 1940.a. 6 augustil nimetasid punased võimumehed vallavanemaks Jaan Kelti (hilisem valla täitevkomitee abiesimees). 1941.a. 9 juulil hõivasid metsavennad Kuuste vallamaja ja uuesti astus ametisse Kusta Pastel. Ta ei olnud aga vististi sakslastele meeltnööda ja 1941.a. lõpust kuni 1944.a. märtsini oli Kuuste vallavanem Eduard Kivimäe. 1944.a. märts - august

oli vallavanem Jüri Palumets. Nüüd järgnes ligi 50 aastane periood, kui vallavanema ametikohta ei eksisteerinud. Uuesti nimetati vallavanem ametisse 1991.a. juunis, kui Haaslava vallavanemaks sai Margus Pleksner, kes oli selles ametis 1999.a. oktoobrini. 1999.a. oktoober - 2003.a. aprill oli vallavanem Koit Prants, kes lahkus meilt Riigikogusse ja nagu eespool öeldud on 2003.a. juunist Haaslava vallavanem Jüri Raudseping.

„Haslava nõukogu protokoll 2 november 1879.a.

„Tänasel päeval pani vallavanem nõumeestele allpool seisva rehnungi ette, mis Kambja kihelkonnas seisva valla Igevere koolimaja ehituse tarvis on ära kulutatud: palgid, lauad, latid, naglad, raud, klaas, telliskivid, kitt, ahjuraud ja šindlid, kõik kokku 1475 rubla ja 38 kopikat. Pääle selle nõudis vallavanem Jüri Luha selle eest, et tema oma henda raha materjali ostmiseks oli välja annud, viis protsenti omale juurde, mida aga nõumeestelt mitte perra ei antud.“

„Tartu Eesti Zeitung“ nr 7 - 16(28) veebruar 1880.a.

„9 veebruaril olid Tartusse kokku kutsutud Tartu maakonna valla vanemad. Pea asi oli, mille üle taheti sellel koosolekul nõu pidada, kas ja kuidas viisi üks tänu kiri Keiserlikule Majesteedile tema 25 aastase valitsemise päevaks, s.o. 19 veebruariks pidi valmistatud ja saadetud saama. Ka valiti ära kahe ja poole aasta pääle kihelkonnakohtute liikmed. Kambja kihelkonna jaoks valiti kohtu esimeheks vallavanem Jüri Luha Haaslavalt.“

„Meie aastasada“ nr 13 - 30 jaanuar 1914.a.

„Haaslava vallavanema Zobeli juures oli 27 jaanuaril kiriku heaks makstava vilja vastuvõtmine. Vallavalitsus sundis talumehi ka Haaslava mõisa omaniku krahv Šeremetjevi talu eest igäihel pool garnitsat vilja õpetajamaksu andma, mis talumeeste seas nurinat tekitas. Krahv Šeremetjev ostis läinud aastal omale talu, mille kohustusi talupojad kandma peavad.“

"Postimees" nr 46 - 16 veebruar 1927.a.

"Seakasvatuse selts on Haaslaval asutamisel. Asutajaks on vallavanem ja vanem seltskonnategelane Eduard Palla"

"Postimees" nr 74 - 16 märts 1927.a.

"Toimetusele saadetud kiri. Väga austatud "Postimehe" toimetuse. Asja selgitamiseks palun alljärgnevatele ridadele ruumi anda. Teie lugupeetud ajalehes, 16.02.1927.a. on teade avaldatud "Seakasvatuse selts on Haaslaval asutamisel", mille asutajaks mina olevat. Et Haaslaval teist sarnase nimega isikut ei ole, siis seletan siin kategooriliselt, et mina selles asjas ei tegutse, ega ole kavatsenud Haaslavale seakasvatuse seltsi asutada, kus sellel alal töötavaid organisatsioone on niigi juba tüütuseni palju ja neid koondama peaks. Suurema lugupidamisega Haaslava vallavanem Eduard Palla."

Siinkohal peab selgituseks lisama, et muidugi ei ole Haaslavale mingit seakasvatavate seltsi loodud. See teade oli oponentide poolt avaldatud pilge vallavanema ebaõnnestunud puuari kohta, kui ta valla tarbeks iseenda käest küttepuid ostis. Vallavanem aga tõi oma vastuses ära, et Haaslaval on sigadustega tegelevaid organisatsioone niigi palju.

"Avaldus Haaslava rajooni konstaablile - 10 detsember 1929.a.

Viimasel ajal on saanud sagedaseks kuulused Sillaotsa koolimajas mitmesuguste koosolekute ja lõbustuste korraldused, millisteks on puudunud vallavalitsuse luba. Sarnane olukord on praegu maksvate seaduste ja määruste

järgi lubamatu ja sünnitab vallale asjatuid kulusid. Seda silmas pidades palun Teid kiiremas korras Sillaotsa koolimajas peetud koosolekute ja lõbustuste kohta juurdlus toime panna süüdlaste seaduslikule vastutusele võtmiseks. Ühtlasi palun kindlaks teha vallale sünnitatud kahju valgustuse, kütte ja ruumide tarvitamise eest. Alus: EV haridusministri 7 jaanuar 1929.a. ringkiri nr 24460 - vallavolikogu otsused ja teised koolide kohta käivad korraldused: Haaslava vallavanem Arved Koppel."

„Postimees“ nr 107 – 21 aprill 1931.a.

„Haaslava vallavanem Jaan Ango ametist tagandatud ja kohtu alla antud.

Maavalitsuse nõudmisest hoolimata pole Haaslava vallavalitsus möödunud aasta kevadest saadik läbi viinud teede, üksikute naturaalkohuslaste vahel maanteede seadmise nõuete kohaselt, mispärast polnud ka võimalik teede revideerimist kevadel ja sügisel määratud ajaks toimetada.

Kuna Haaslava vallavalitsuse ametnikkude vahelise ametijaotuse protokollil põhjal on pandud vallavanem Jaan Ango peale naturaalkohustuste täitmine ja korraldamine teede alal, otsustas maavalitsus võtta Haaslava vallavanem Jaan Ango vastutusele RS punktide 339 ja 341 põhjal. Prokuröri korraldusel on kohtu uurija selles asjas juba juurdlust alustanud.

Tartu 5 jaoskonna rahukohtunik tühistas Haaslava vallavalitsuse otsuse 20 detsembrist 1930.a. Otsus astus seaduse jõusse ja maavalitsus saatis vallavalitsusele eeskirja administratiivkohtu korra nõudel otsus viivitamata täita, kuid otsus seisab täitmata juba üle 5 nädala, samuti seisab umbes 3 kuud täitmata maavalitsuse nõue revideerimisel ilmnenu puuduste kõrvaldamiseks.

Kuna vallavanem on vallavalitsuse tegevuse juht ja pole mingeid korraldusi teinud kohtuotsuste ja järelvalvetalituste nõudmistele täitmiseks ja tema tegevusetus ametiasjade tegemist halvab, otsustas maavalitsus 18 aprillil 1931.a. vallavanem Jaan Ango ametist tagandada ja kohtu alla anda. Valijatele on ette kirjutatud lähemal koosolekul uue vallavanema valimine ette võtta."

"Postimees" nr 286 - 21 oktoober 1931.a.

"Haaslava vallavanem Jaan Ango jääb tagandatuks.

Teisipäeval, 20 oktoobril oli arutlusel riigikohtus Haaslava tagandatud vallavanema Jaan Ango kaebus. Omal ajal, kui selgus, et vallavanem Jaan Ango ei täitnud maavalitsuse ettekirjutusi teede korraldamise alal, otsustas Tartu maavalitsus Jaan Ango ametist tagandada. Tagandatu kaebas edasi rahukogusse, kus aga kaebus tagajärjeta jäeti. Nüüd kinnitas selle otsuse ka riigikohus. Jaan Ango tegevuse üle on käimas ka eeluurimine."

„Päevaleht“ nr 35 – 5 veebruar 1932.a.

„Kui vallasekretär tarvitas omavoli.

Vägikaika vedamine Haaslaval vallavanema ja vallasekretäri vahel.

Riigikohtu kriminaal osakonna otsusega jäeti püsima Haaslava valla sekretäri August Artur Schasminile määratud vali noomitus. Valju noomituse põhjuseks oli see, et tema vallavalitsuse koosoleku laiali ajas ja protokolliraamatu luku taha pani. Vallavalitsuse koosolekul andis vallavanem Ango Schasmini kätte ühe osa vallavolikogu liikmete poolt allkirjastatud palve, järgmise volikogu koosoleku päevakorda võtta Schasmini vallandamise küsimus. Selle peale tõusis A. Schasmin üles ja teatas, et tema tööpäev on otsas, võttis protokolliraamatu ja lukustas selle kappi. Viimaks palus vallavanemat korraldused teha, et vallavalitsuse liikmed lahkuksid ruumist, sest temal oleval salajast mobilisatsiooni tööd teha. Koosolek katkestati. Sekretär anti kohtu alla, kus ta end süüdi ei tunnistanud. Vallavanem otsivat silmnähtavat põhjust tema vallandamiseks. Ta olevat juba mitu korda vallavanema ettepanekul vallandatud, millist otsust aga maavalitsus polevat kinnitanud.

Rahukogu karistas vallasekretäri valju noomitusega, mis kinnitust leidis nii kohtupalatis, kui ka riigikohtus."

"Postimees" nr 65 - 7 märts 1937.a.

"Homme pühitseb oma 70 sünnipäeva põllumees Jaan Schuster. J. Schuster sündis Haaslava vallas põllumehe pojana. Püüdlikkuse ja töö viljana avanes tal võimalus omandada talu Mäksa Lavatsil. Üle 15 aasta on juubilar olnud Mäksa vallavanem ja tuntud, kui Mäksa valla kodanikkude töö ja õiguse kaitsja. Oma igapäeva töö kõrvalt on ta ka Mäksa Kaagvere Vastastikuse Tuletõrje Abiandmise seltsi asutaja liige ja kauaaegne esimees. Soovime juubilarile rahulikku vanaduspäevi."

Viimane lugu väärrib äramärkimist seepärast, et kui enamalt oli Haaslava mees Jaan Schuster Mäksa vallavanem, siis nüüd on seda meie üle eelmine vallavanem Margus Pleksner. Paistab vägisi sedamoodi, et "mäksakad" ei saa ilma Haaslava meeste juhtimiseta hakkama.

Eelnevat lugedes võis tekkida mulje, et vallavanema ametiga kaasnesidki ainult skandaalid ja mingi jama. Kindlasti ei olnud aga asjalood nii, sest alati on rohkem märkimist väärt olnud kõik negatiivne. Head ei panda ju üldjuhul üldse tähele. Kui mõni üksik erand välja jätta, olid vallavanemad enamasti keskmised ja vaesemad talupidajad. Ja miks pidigi jõukas suurtalupidaja vallavanemaks hakkama. Väike palk, suur vastutus, poliitiline vastasrind volikogus, kes iga su sammu jälgis ja vigu otsis ning peale selle õienda igasugu tegelastega ja lahenda nende probleeme. Eks tegelikult ole ka tänapäeval olukord sama, aga nii nagu ei saa olla riik ilma presidendi või peaministrita, ei saa vald olla ilma vallavanemata.

Taivo Kirm

Krematsioon

Krematsioon e. tuhastamismatus on praegusaja Eestimaal leidnud äramärkimist ja sisendanud aastate jooksul inimestesse positiivset suhtumist matusesse kui ühiskonnaelu loomulikku toimingusse. Siiski on tekkinud palju küsimusi krematoorse matuse üksikasjade kohta.

Tallinna Krematoorium asutati aastal 1993 – tegutsenud juba 10 aastat. Tartu Krematoorium asutati aastal 1997.

Krematoorse matuse eripära seisneb selles, et lahkunu hüvastijätuseremoonia ei lõpe sellega, et sark asetatakse hauda ning kaetakse mullaga, vaid hüvastijätt piirdub tseremooniaga kabelis ning pärast seda tuhastatakse

lahkunu spetsiaalses, kaasaegses krematooriumiahjus. Krematsiooniprotsessi kontrollib elektrooniline süsteem, mis välistab ohu ümbritsevale keskkonnale.

Omaksed tulevad urnile järele kokkulepitud päevast alates ja üldreeglina matavad lähedaste ringis kalmistule. Perekonnaplatsile võib matta urni ka siis, kui sinna on juba maetud kirst. Urni matmise sügavus on ca` 70cm. Kuna tuhastatud põrm on keskkonnale ohutu, ei keelata ka alternatiivseid urnimatuseid: urni võib hoida kodus, puistata tuhk veekogusse või koduaeda jm.

Kaks levinumat moodust hüvastijātu korraldamiseks:

- Tseremoonia viiakse läbi enne tuhastamisprotsessi traditsioonilise matusetalitusega Tartu Krematooriumi kabelis (või mujal). Lahkunuga jäetakse hüvasti tseremooniakirstu juures. Urnile tulevad lähedased järele alates 4. päevast pärast matusetalitust. Tuhastamismatuse kogumaksumus koos kirstu, transpordi, matuste korraldaja ja muusikuga ning kõige juurdekuuluvaga on ca 5000 krooni (aluseks on võetud transport Tartu piires ja odavamast hinnaklassist urn).
- Tuhastamine viiakse läbi ilma eelneva matusetalitusega. Tseremoonia toimub urniga. Sellise matusetalituse juures saavad omaksed valida sobivat aega ja kohta talituse läbiviimiseks. Tuhastamisprotsessi maksumus koos keskmisest hinnaklassist urni ning transpordiga (Tartu piires) on alates 3200 krooni.

Tuhastamismatuse vormistamise aluseks on surmatunnistus, mille maakonnas väljastab vald, linnas perekonnseisuosakond.

Tartu Krematooriumi kasutuses on külmkamber, kabel, kõnelejad (ka vaimulik), muusikud. Transpordivõimalus kogu Eesti piires, tseremooniakirst, suur valik urne, hauakivid. Surmakuulutuse tellimine ajalehte "Postimees", laululehed, kutsed ja muu matustega seonduv. Urni üleandmisel lahkunu lähedastele, väljastatakse tuhastamisteatis. Kui urn maetakse kalmistule, tuleb urnimatus registreerida kalmistu kontoris.

Tartu Krematoorium
Tartu, Jaama 122.
Telefon 487-108. INFO 050/79-810

Andres Tõnissoo
Tartu Krematoorium
direktor

Politseiteated

- ✓ 19.05.03 kella 18.50 paiku viibis joobnud olekus Roiu aleviku bussipeatuses Endel Matsalu. Politsei karistas teda 480 EEK-i suuruse rahatrahviga.
- ✓ 30.05.03 kella 02.00-03.00 ajal varastati Ignase külast Pikamäe tee 1-11 lukustamata korterist Kristiina Nigulile kuuluv värviteleviisor LG, maksumusega 2500 EEK. Televiisor on tagastatud, kahtlusallused on oma teo üles tunnistanud. Algatatud on kriminaalmenetlus.
- ✓ 02.06.03 teatati politseikorrapidajale, et Roiu alevikus "Kolgal" on ojas joobnud meeskodanik, kes tuli toimetada kainenemisele arestimaja kainenuskambrisse. Peale kainenemist selgus, et selleks osutus Vassili Lõssenko, keda politsei karistas 180 EEK-i suuruse rahatrahviga.
- ✓ 04.06.03 teostati läbiotsimine Roiu alevikus kahes teadaolevas ebaseaduslikus alkoholimüügikohas. Oleg Bušujevi korterist Kesktänav 8-5 leiti 12 liitrit puskarit.

Politsei karistas Oleg Bušujevit 1500 EEK-i suuruse rahatrahviga.

- ✓ 08.06.03 kell 23.30 Lange külas juhtis sõiduautot alkoholi jooobes ja juhtimisõiguseteta Üllar Pärnamets. Koostati väärteto protokoll.

- ✓ 09.06.03 kell 16.15 viidi Roiu aleviku bussipeatusest kainenemisele Harald Pruul, Gennadi Ivanov, Ilmar Otsa ja Kalju Roose. Politsei trahvis igaüht 300 EEK-i suuruse rahatrahviga.

Politsei poole pöördumiseks töötab ööpäevaringselt politseikorrapidaja telefoni lühinumber 110 (vallas asuvalt analoogtelefonilt ette valida 0). Valda teenindava konstaabli mobiiltelefon on 053 962 110. Vastuvõtt vallamajas teisipäeviti ja neljapäeviti 9–12

Harras Tiisler
Konstaabel

Mälestame lahkunuid

Uuno Tõruvere

24.04.1933 – 28.05.2003
Kõivuküla

Valter Otsa

22.11.1926 – 06.06.2003
Päkste küla